

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie

14-100 Ostróda, ul. Olsztyńska 2, tel. (089) 646-22-01, fax (089)642-97-71, e-mail: mops@mops.ostroda.pl

SPRAWOZDANIE
z działalności
MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
w Ostródzie za rok 2007

marzec 2008 r.

SPIS TREŚCI

1.	Organizacja działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	2
1.1.	Podstawy prawne działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	2
1.2.	Struktura organizacyjna i kadrowa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	3
1.2.1.	Struktura organizacyjna w MOPS	3
1.2.2.	Zatrudnienie w MOPS.....	4
1.2.3.	Kwalifikacje zawodowe i wykształcenie pracowników MOPS	4
2.	Klienci Ośrodka.....	6
2.1.	Dane liczbowe i charakterystyka.....	6
3.	Wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.....	10
3.1.	Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej	12
4.	Opis realizacji zadań.....	13
4.1.	Realizacja świadczeń pomocy społecznej	13
4.1.1.	Świadczenia pieniężne	14
4.1.2.	Świadczenia niepieniężne	15
4.1.3.	Świadczenia z zakresu zadań własnych gminy.....	17
4.1.4.	Świadczenia z zakresu zadań zleconych gminie.....	19
4.2.	Dodatki mieszkaniowe	19
4.2.1.	Statystyka ilościowo-wartościowa dodatków mieszkaniowych za 2007 r.	19
4.3.	Świadczenia rodzinne	22
4.3.1.	Realizacja zasiłków rodzinnych i dodatków oraz świadczeń opiekuńczych	22
4.3.2.	Realizacja zaliczki alimentacyjnej.....	26
4.4.	Ośrodki wsparcia.....	26
4.4.1.	Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi	27
4.4.2.	Miejski Dom Dziennego Pobytu.....	28
5.	Inne działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2007 r.	29
5.1.	Działania na rzecz społeczności romskiej	29
5.2.	Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem	30
5.3.	Zbiórki Żywności	30
5.4.	Prace społecznie użyteczne	31
5.5.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami	31
5.6.	Współpraca z mediami.....	32

1. Organizacja działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

1.1. Podstawy prawne działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Ostróda powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej.

Ośrodek działa w szczególności na podstawie następujących przepisów prawa:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.);
- Statutu zatwierdzonego uchwałą Nr XXV/182/2004 Rady Miejskiej w Ostródzie z dnia 26 maja 2004 r., zmienionej uchwałą Nr XLVI/344/2005 Rady Miejskiej w Ostródzie z dnia 25 listopada 2005 r.;
- ustawy z dnia 26 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz.U. Nr 267, poz. 2259);
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. Nr 86, poz. 732 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210, poz. 2135 z późn. zm.).

Ważnym dokumentem stanowiącym podstawę podejmowanych działań w zakresie pomocy społecznej jest strategia rozwiązywania problemów społecznych, której opracowanie i realizacja należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

W dniu 22 czerwca 2005 roku Rada Miejska w Ostródzie przyjęła uchwałę Nr XXXIX/307/2005 Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ostróda na lata 2005-2010. Cele zawarte w dokumencie zmierzają do stworzenia warunków do integracji społecznej poprawiającej jakość życia mieszkańców Ostródy, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel strategiczny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych został sformułowany jako: „Zintegrowany i efektywny system zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych”. Wyodrębniono sześć obszarów, m.in. pomoc społeczna, edukacja, rynek pracy i ustalono sześć celów kierunkowych, zmierzających do osiągnięcia pożądanego stanu w określonym obszarze oraz prowadzących do osiągnięcia wyznaczonego celu strategicznego. W Strategii do realizacji zaplanowano 36 celów operacyjnych oraz 63 zadania, których realizatorami, poza Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, są: Powiatowy Urząd Pracy, Miejska Administracja Budynków Komunalnych, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zainteresowane organizacje pozarządowe, Policja, Sąd Rejonowy, szkoły i inne instytucje.

1.2. Struktura organizacyjna i kadrowa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

1.2.1. Struktura organizacyjna w MOPS

Na dzień 31 grudnia 2007 roku wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

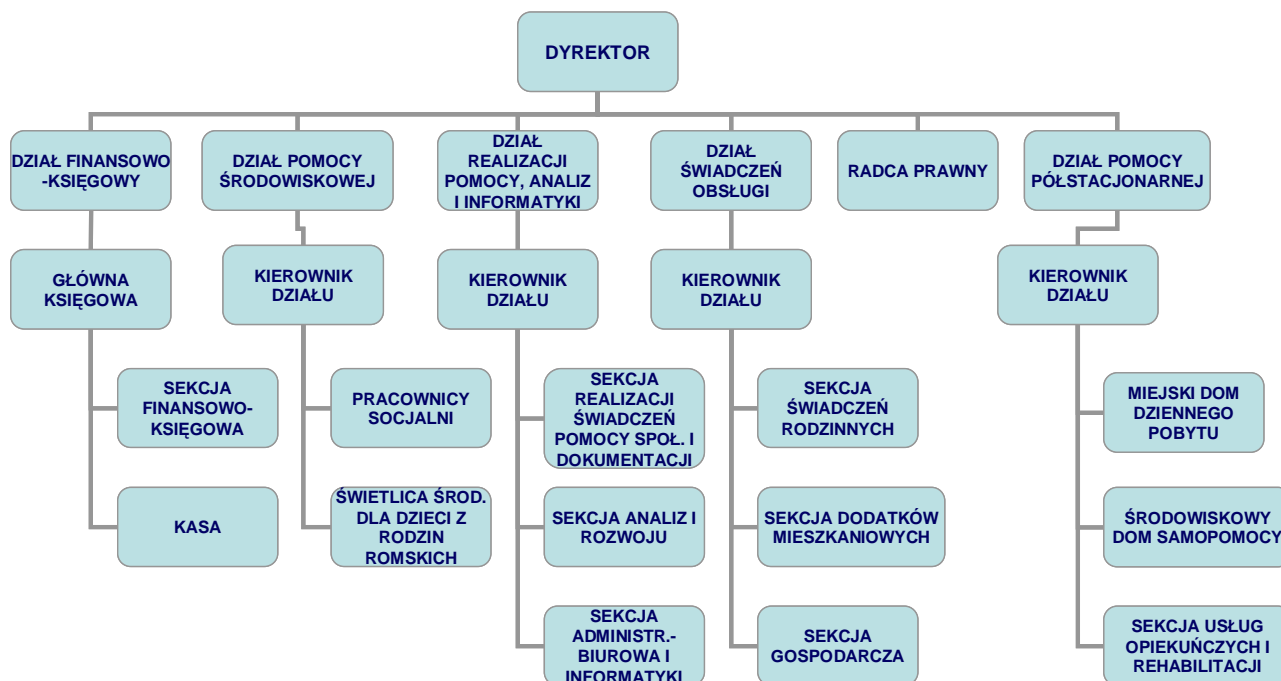
W skład Ośrodka wchodzi:

1. Dział Finansowo-Księgowy;
2. Dział Pomocy Środowiskowej;
3. Dział Realizacji Pomocy, Analiz i Informatyki;
4. Dział Świadczeń i Obsługi;
5. Dział Pomocy Półstacjonarnej.

W Ośrodku istnieją kierownicze i samodzielne stanowiska pracy:

1. Główny Księgowy;
2. Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy i Miejskiego Domu Dziennego Pobytu;
3. Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej;
4. Kierownik Działu Realizacji Pomocy, Analiz i Informatyki;
5. Kierownik Działu Świadczeń i Obsługi;
6. Radca Prawny;
7. Specjalista;
8. Inspektor.

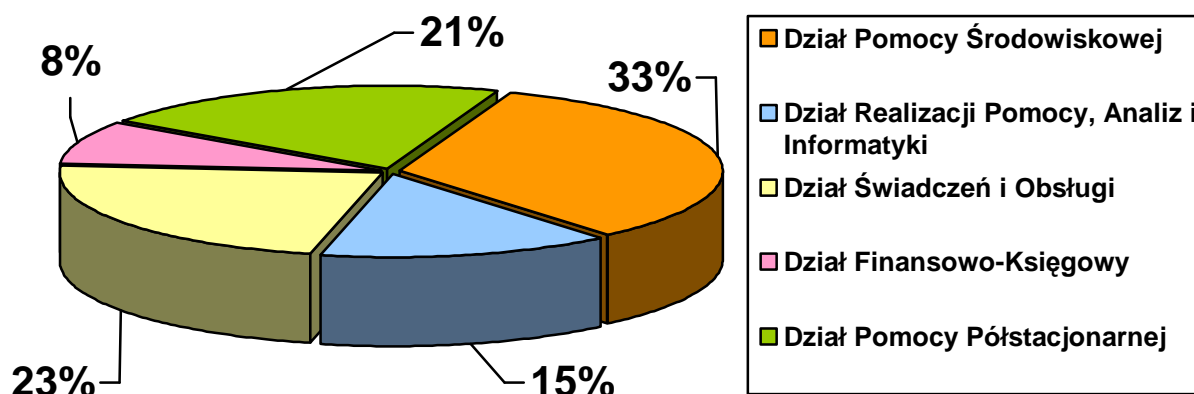
Wykres nr 1: Schemat organizacyjny MOPS

1.2.2. Zatrudnienie w MOPS

Na dzień 31 grudnia 2007 roku w Ośrodku zatrudnionych było 49 osób, w tym jedna osoba w ramach prac interwencyjnych.

Wykres nr 2: Zatrudnienie pracowników w poszczególnych działach Ośrodka

1.2.3. Kwalifikacje zawodowe i wykształcenie pracowników MOPS

Warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie.

Zgodnie z art. 116 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej pracownikiem socjalnym może być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 roku ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika

specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie. Ponadto na podstawie art. 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej prawo do wykonywania zawodu pracownika socjalnego zachowują m.in.:

- osoby, które przed dniem 1 stycznia 2007 r. otrzymały dyplom wyższej szkoły zawodowej o specjalności praca socjalna,
- osoby, które przed dniem 1 stycznia 2008 r. otrzymały dyplom uzyskania tytułu zawodowego w zawodzie pracownik socjalny,
- osoby, które przed dniem 1 stycznia 2008 r. ukończyły lub kontynuowały studia wyższe o specjalności praca socjalna na jednym z kierunków: pedagogika, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie.

Ustalono także dwa stopnie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownika socjalnego:

I stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej ma na celu uzupełnienie wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych;

II stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej ma na celu pogłębienie wiedzy i doskonalenie umiejętności pracy z wybranymi grupami osób korzystających z pomocy społecznej.

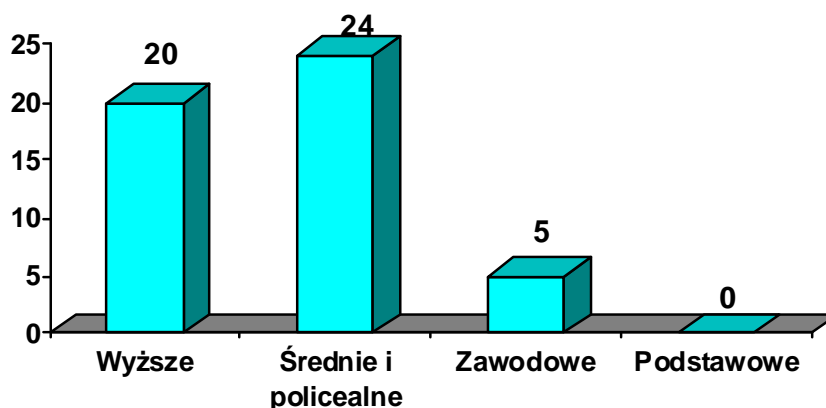
Tabela nr 1: Poziom wykształcenia pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie

Lp.	Poziom wykształcenie	Liczba osób
1.	Wyższe	20
	w tym:	
	podyplomowe	4
	magisterskie	10
	licencjackie	6
2.	Średnie i policealne	24
	w tym: Dyplom pracownika socjalnego	15
3.	Zasadnicze zawodowe	5
4.	Podstawowe	0

Dokonujące się zmiany w obszarze działań podejmowanych przez instytucje pomocy społecznej, zwiększający się zakres zadań, rozwój form aktywnej integracji oraz kierowanie pomocy do grup społecznych nie znajdujących się wcześniej w kręgu odbiorców pomocy, wiążą się z koniecznością doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej i przygotowania ich do pracy w nowych lub zmienionych rolach. Rosnące wymagania w zakresie posiadanych kwalifikacji i umiejętności, którymi powinni charakteryzować się zarówno pracownicy socjalni jak i pracownicy obsługi administracyjno – finansowej Ośrodka, zaowocowały wzrostem poziomu wykształcenia kadry w latach 2004 - 2007. Wykształcenie wyższe w roku 2004 posiadało 13 osób (w tym 5 wyższe magisterskie), w roku 2007 liczba ta wzrosła do 20 osób (w tym 14 z wyższym magisterskim). Obecnie 3 osoby kontynuują naukę na studiach wyższych drugiego

stopnia, a 4 – na studiach wyższych pierwszego stopnia. W ubiegłym roku siedmiu pracowników socjalnych ukończyło I stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej.

Wykres nr 3: Wykształcenie pracowników Ośrodka

W celu uzupełnienia zdobytej wiedzy pracownicy Ośrodka w 2007 roku uczestniczyli w różnych kursach, szkoleniach, konferencjach oraz seminariach organizowanych przez firmy zewnętrzne oraz przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Szkolenia służą podniesieniu kompetencji pracowników, co prowadzi do zwiększenia efektywności obsługi klientów. Zakres szkoleń obejmował między innymi:

- ✓ zmiany w ustawie o pomocy społecznej;
- ✓ zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej;
- ✓ ustalanie prawa oraz tryb i zasady prawidłowego określania wysokości należnego dodatku mieszkaniowego;
- ✓ przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu;
- ✓ rozwój form aktywnej integracji poprzez kontrakty socjalne oraz program aktywności lokalnej;
- ✓ profilaktyka w pracy socjalnej;
- ✓ alimentacje w pomocy społecznej;
- ✓ szkolenie dla kadry środowiskowych domów samopomocy;
- ✓ komunikacja społeczna i public relations (PR).

2. Klienci Ośrodka

2.1. Dane liczbowe i charakterystyka

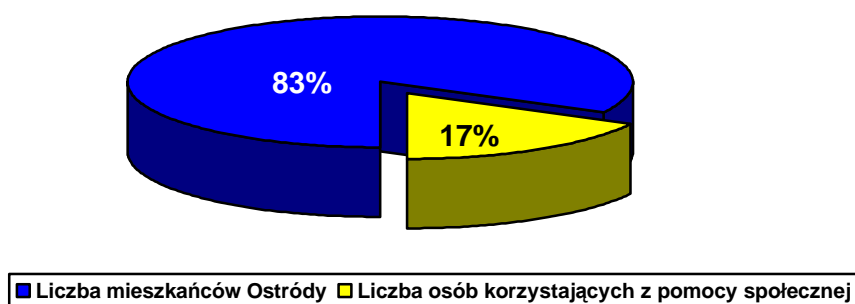
W Ostródzie, wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku (dane Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Ostródzie), zamieszkiwało 34 377 osób. Spośród nich system pomocy społecznej w 2007 roku objął wsparciem 5 897 osób, co stanowi 2 310 rodzin.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby,

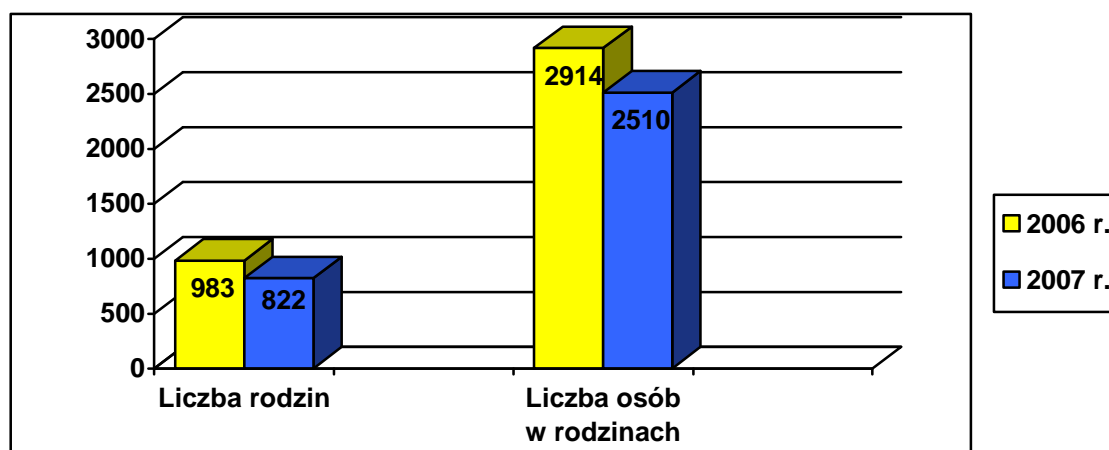
przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia Kosowego i sytuacji kryzysowej oraz klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Ostródy, przyjąć należy, iż pomocą zostało objętych 17 % ogółu ludności miasta.

Wykres nr 4: Porównanie liczby beneficjentów pomocy społecznej i liczby mieszkańców Ostródy

W roku 2007 dominującym czynnikiem przyznawania pomocy społecznej było tak samo jak w poprzednim – bezrobocie. Jednak liczba rodzin i osób w nich żyjących objętych wsparciem przez tut. Ośrodek właśnie z tej przyczyny uległy zmniejszeniu:

Kolejnymi najczęściej występującymi w 2007 roku powodami udzielania świadczeń były: długotrwała lub ciężka choroba (674 rodziny), niepełnosprawność (512 rodzin) i potrzeba ochrony macierzyństwa (279 rodzin).

W tabeli nr 3 zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznawana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumują się.

Tabela nr 2: Powody przyznawania pomocy w 2007 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej klientów	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Sieroctwo	1	2
Bezdomność	46	66
Potrzeba ochrony macierzyństwa	279	1146
w tym: wielodzietność	28	191
Bezrobocie	822	2510
Niepełnosprawność	512	1015
Długotrwała lub ciężka choroba	674	1296
Bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzenia gosp. dom. Ogółem:	161	530
W tym: Rodziny niepełne	137	390
Rodziny wielodzietne	27	154
Przemoc w rodzinie	3	7
Alkoholizm	51	83
Narkomania	6	15
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	8	10
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze	1	1
Zdarzenia losowe	1	2
Sytuacja kryzysowa	1	1

W porównaniu z rokiem poprzednim największy wzrost udzielania świadczeń pomocy społecznej nastąpił z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych wśród rodzin niepełnych. W roku 2006 z tej przyczyny ze wsparcia tutaj. Ośrodka skorzystało 98 rodzin, w których żyło 270 osób, a w roku 2007 – 137 rodzin, w których żyło 390 osób.

Tabela nr 3: Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania	2 403	1 630	4 206
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	292	286	485
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2 277	1 521	4 041
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem:	X	2 310	5 897
W tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	680	1 691

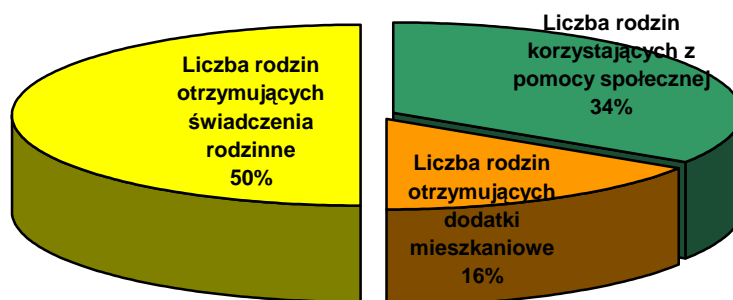
Tabela nr 4: Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Typ rodziny		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem <i>/wiersz 2+3+4+5+6+7/</i>	1	2 310	5 897
o liczbie osób :	2	667	667
1	3	566	1 132
2	4	523	1 569
3	5	366	1 464
4	6	116	580
5	7	72	485
6 i więcej	8	1 051	3 749
Rodziny z dziećmi ogółem:	9	388	952
o liczbie dzieci:	10	401	1 441
1	11	179	832
2	12	46	259
3	13	27	174
4	14	4	31
5	15	6	60
6	16	517	1 508
Rodziny niepełne ogółem <i>/wiersz 17+18+19+20/</i>	17	243	501
o liczbie dzieci:	18	168	515
1	19	71	302
2	20	35	190
3	21	232	349
Rodziny emerytów i rencistów ogółem <i>/wiersz 22+23+24+25/</i>	22	158	158
o liczbie osób:	23	47	94
1	24	17	51
2	25	10	46
3			
4 i więcej			

Na ogólną liczbę klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej składają się osoby i rodziny uzyskujące wsparcie z tytułu:

1. ustawy o pomocy społecznej – liczba klientów uzyskujących pomoc z tytułu Ustawy o pomocy społecznej wyniosła w 2007 r. – 5 897 osób, liczba rodzin - 2 310,
2. ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej – w 2007 r. - liczba rodzin uzyskujących świadczenia na podstawie ww. ustaw wyniosła: 3 380,
3. ustawy o dodatkach mieszkaniowych – w 2007 r. liczba świadczeń uzyskiwanych na podstawie ww. ustawy wyniosła: 9 279. Dodatki przyznane były dla 1 065 rodzin.

Wykres nr 5: Zestawienie klientów MOPS w podziale na rodzaj otrzymywanego świadczenia

Klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wydano łącznie 16 403 decyzji administracyjnych, w tym 216 decyzji odmownych, co stanowi 1,3 % ogółu wydanych decyzji. Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego odwołania wniosło 20 osób, co stanowi 0,1 % wszystkich, wydanych przez tut. Ośrodek, decyzji administracyjnych.

3. Wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Zadania realizowane bezpośrednio przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej po stronie wydatków zamknęły się kwotą 16 498 849 zł.

Tabela nr 5: Wydatki na realizację zadań w 2006 roku

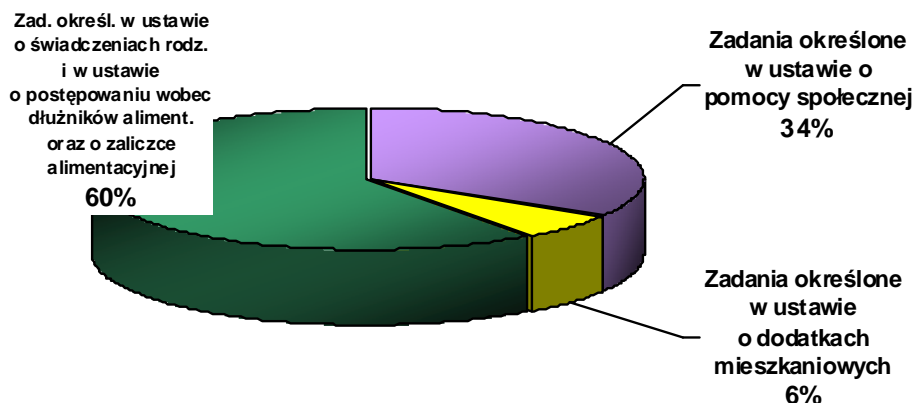
Zadania	Wydatki w zł
Zadania własne gminy	5 234 418
w tym z dotacji	1 976 983
Zadania zlecone gminie	11 264 431
Razem:	16 498 849

Tabela nr 6: Szczegółowe zestawienie wydatków MOPS w 2007 roku

Forma pomocy	Wydatki w zł
<i>Zadania własne gminy</i>	
Dodatki mieszkaniowe	1 009 921
Zasiłki i pomoc w naturze	756 092
w tym dotacja:	612 570
Domy pomocy społecznej	229 913
Usługi opiekuńcze	573 298
Dożywianie dzieci, „posiłek dla potrzebujących”	950 864
w tym dotacja:	750 864
Miejski Dom Dziennego Pobytu	56 998
Świetlica Romska (całość z dotacji)	23 200
Prace społecznie użyteczne	52 656
Utrzymanie Ośrodka	1 581 476

w tym dotacja:	590 349
<i>Zadania zlecone gminie</i>	
Świadczenia rodzinne i opiekuńcze	9 857 919
Zasiłki i pomoc w naturze – zasiłki stałe	859 866
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	106 529
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	19 998
Środowiskowy Dom Samopomocy	420 000
Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych	119

Wykres nr 6: Wydatki w 2007 roku z podziałem na realizowane zadania

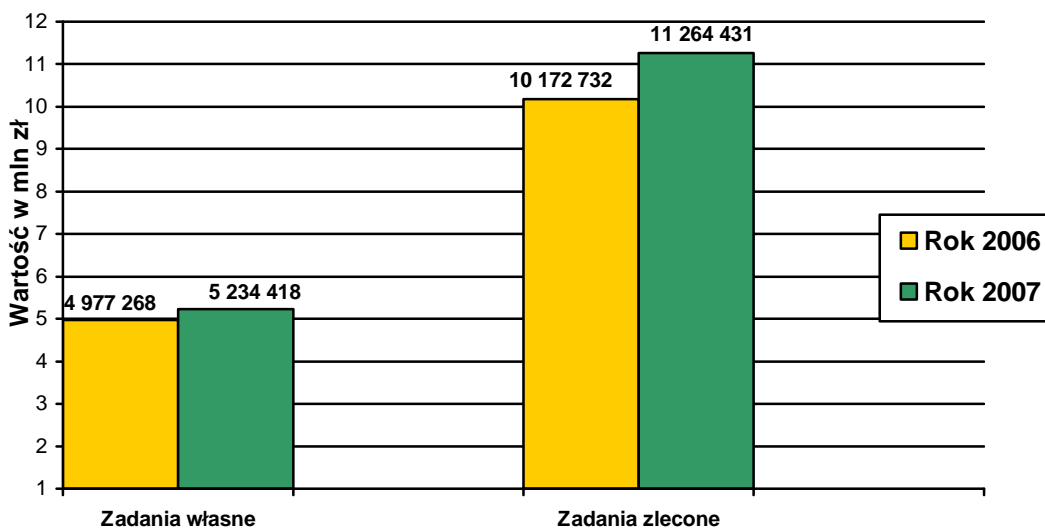

W minionym roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie poniósł następujące wydatki:

- na wypłatę dodatków mieszkaniowych – kwotę 1 009 921 zł
- na wypłatę świadczeń z pomocy społecznej – kwotę 5 603 018 zł
- na wypłatę świadczeń rodzinnych – kwotę 9 885 910 zł

Łączne wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2007 roku wyniosły 16 498 849 zł i wzrosły w porównaniu z rokiem 2006 o kwotę 1 348 849 zł.

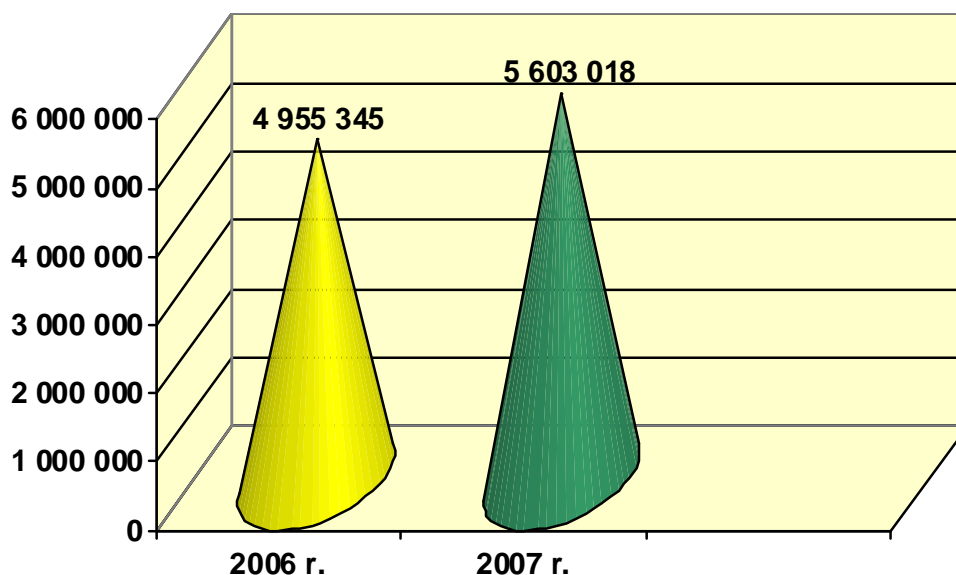
Wykres nr 7: Zestawienie wydatków MOPS w latach 2006-2007

W minionym roku wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zarówno na realizację zadań własnych, jak i zleconych wzrosły.

3.1. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

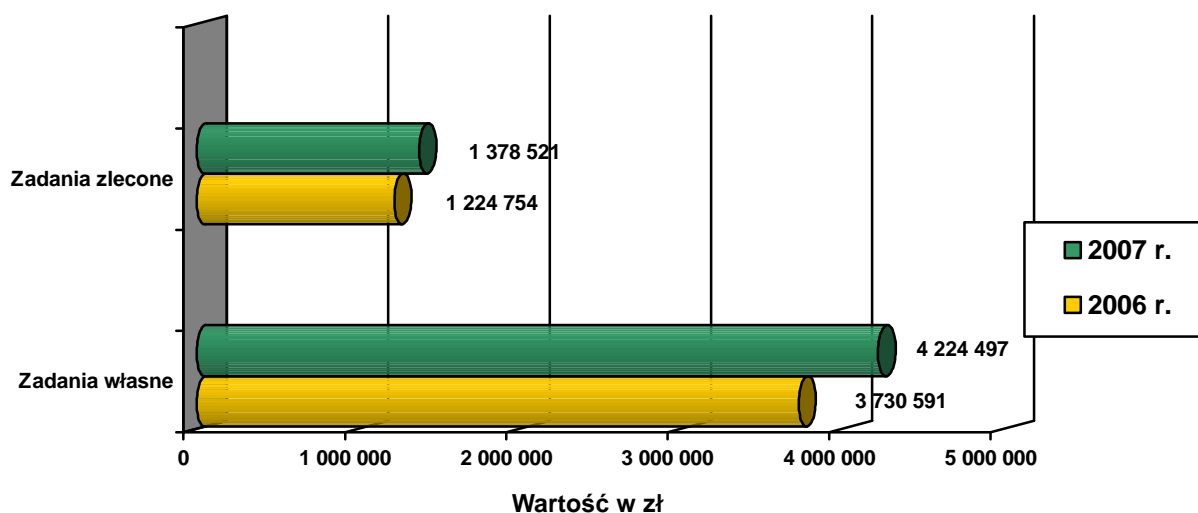
Wykres nr 8: Zestawienie wydatków na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w latach 2006-2007

W 2007 roku łączna wysokość wydatkowanych środków na zadania w zakresie pomocy społecznej wzrosła o ponad 6 % w stosunku do 2006 roku. Główny wpływ na wzrost wydatków miały:

1. zwiększenie wydatków na opłacenie pobytu osób w domach pomocy społecznej, co jest spowodowane większym zainteresowaniem osób w wieku podeszłym uzyskaniem tego rodzaju wsparcia. W roku 2007 na ten cel wydatkowano kwotę o 118 795 zł wyższą niż w roku 2006. Obowiązek ponoszenia odpłatności przez gminę za umieszczenie i pobyt jej mieszkańca w domu pomocy społecznej powstał od stycznia 2004 roku.
2. zwiększenie wydatków na zapewnienie posiłków i zorganizowanie dożywiania dzieci w szkołach. Środki na ten cel pochodziły głównie z rządowego programu, który przewidywał wyższe kryterium dochodowe niż wynikające z ustawy o pomocy społecznej, tym samym umożliwiając dotarcie do większej grupy osób i rodzin wymagających wsparcia. Na realizację tego zadania wydatkowano o 272 864 zł więcej niż w roku 2006. Ogólnie w 2007 roku na ww. cel wydatkowano kwotę 950 864 zł, z czego dotacja wyniosła – 750 864 zł.

Wykres nr 9: Zestawienie wydatków na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, w podziale na własne i zlecone, w latach 2006-2007 w podziale na rodzaj zadań

4. Opis realizacji zadań

4.1. Realizacja świadczeń pomocy społecznej

Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Wspieranie powyższe polega na udzielaniu pomocy:

- finansowej,
- rzeczowej,
- usługowej,
- poradnictwa,
- pracy socjalnej.

Świadczenia pieniężne przyznawane są z systemu pomocy społecznej pod warunkiem spełnienia jednocześnie dwóch kryteriów. Konieczne jest występowanie jednej z okoliczności wskazującej na trudną sytuację życiową tj. bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności i innych wskazanych w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnienie kryterium dochodowego.

W 2007 roku kryterium dochodowe ustalone dla celów pomocy społecznej wynosiło:

- na osobę samotnie gospodarującą - 477 zł,
- na każdą osobę w rodzinie - 351 zł.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na zadania własne i zlecone, pochodzą z:

- budżetu miasta,
- budżetu państwa,
- dotacji pozabudżetowych.

4.1.1. Świadczenia pieniężne

W 2007 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował następujące świadczenia pieniężne:

1) zasiłek okresowy

Świadczenie przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i adresowane jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2007 r. minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosiła:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - 35 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- w przypadku rodziny - 25 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł. Okres, na jaki przyznane zostanie to świadczenie, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy. Wypłata zasiłku jest zadaniem własnym gminy, dotowanym z budżetu państwa.

W 2007 roku przyznano ww. świadczenia dla 745 rodzin na łączną kwotę 612 570 zł.

2) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej, osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

W 2007 roku z tej formy pomocy skorzystały 1 317 rodzin na łączną kwotę 777 697 zł.

Spośród ww. rodzin 1 119 zostało objętych pomocą w formie zasiłku celowego na łączną wysokość 646 335 zł z przeznaczeniem na zakup żywności lub posiłku, przyznawanego w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Zasiłek ten jest przyznawany w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy możliwość przyznania pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną. Dotacja na przyznawanie opisywanego świadczenia pieniężnego w 2007 roku wyniosła 532 329 zł.

3) zasiłek stały

Jest to świadczenie obligatoryjne przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego.

Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. Świadczenie to jest zadaniem zleconym gminie, finansowanym z budżetu państwa.

W 2007 roku zasiłki stałe wypłacono w kwocie 859 866 zł dla 275 osobom.

4.1.2. Świadczenia niepieniężne

1) *praca socjalna*

Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym Gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależnione od posiadanego przez osobę, rodzinę dochodu. W 2007 roku pomocą w formie pracy socjalnej objętych zostało 5 897 osób, czyli 2 310 rodzin.

Pod pojęciem pracy socjalnej należy rozumieć działalność, która ma na celu ułatwienie wzajemnego przystosowania jednostek, rodzin i środowiska społecznego oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach, w stosunkach interpersonalnych oraz zasobach udostępnianych przez społeczność lokalną. Jest to działanie, które koncentruje się na rozwiązywaniu najróżniejszych problemów – od motywowania osób bezrobotnych do poszukiwania pracy po przywrócenie stabilizacji w rodzinach. Praca socjalna ukierunkowana jest na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania klienta. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka.

W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, a więc umowę dwustronną zawieraną przez pracowników socjalnych z osobami korzystającymi z pomocy społecznej. Celem kontraktu jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła. Ustawa o pomocy społecznej określa skutki odmowy zawarcia kontraktu i niedotrzymania jego postanowień.

W 2007 roku pracownicy tut. Ośrodka zawarli 112 kontraktów socjalnych. Staje się on bardzo ważnym narzędziem pracy pracownika socjalnego, o czym świadczy ponad dwukrotny wzrost ilości zawartych kontraktów w stosunku do roku poprzedniego. Każdy kontrakt był zindywidualizowany, dostosowany do okoliczności konkretnego przypadku. Jego zawarcie poprzedzone było negocjacjami między stronami, zbadaniem zasobów klienta, określeniem jego potrzeb, oczekiwań oraz zdolności do podejmowania racjonalnych działań. Zawarcie kontraktu socjalnego zmusza klienta do aktywnego uczestnictwa osoby w rozwiązywaniu i poprawie własnej trudnej sytuacji życiowej, a pracownikowi socjalnemu daje możliwość oceny efektów pracy, skuteczności kontraktu i korygowania określonych celów.

2) *poradnictwo specjalistyczne*

Obejmuje w szczególności poradnictwo prawne, psychologiczne, rodzinne i jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Realizacją tego typu wsparcia zajmują się głównie pracownicy tut. Ośrodka przy współpracy m.in. z pedagogami szkolnymi, terapeutami oraz Pełnomocnikiem Burmistrza Miasta Ostróda ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2007 roku prowadzona była działalność konsultacyjno – doradcza w zakresie:

- przekazywania informacji o istniejących możliwościach uzyskania pomocy lub wsparcia,
- wspierania rodzin w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- wsparcia psychologicznego w sytuacjach kryzysowych,
- udzielania porad z zakresu prawa m.in.: rodzinnego, cywilnego, karnego,
- poradnictwa i pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz uzależnionym.

3) interwencja kryzysowa

Na rzecz osób i rodzin, w tym dotkniętych przemocą, w celu zapobiegania lub pogłębiania się występujących dysfunkcji, może zostać podjęta interwencja kryzysowa. W tym wypadku dochód nie stanowi kryterium, od którego uzależnia się korzystanie z interwencji. W ramach tej pomocy udziela się w szczególności poradnictwa specjalistycznego oraz schronienia dostępnego przez całą dobę.

4) zapewnienie posiłku

Zadaniem pomocy społecznej o charakterze obligatoryjnym jest zapewnienie gorącego posiłku osobom tego pozbawionym. Realizacja tej formy pomocy odbywała się głównie poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w szkołach.

Ogółem na realizację zadania wydatkowano 304 529 zł i skorzystało z posiłków 507 rodzin, w których żyło 2 012 osób. Środki w znaczącej części (kwota 218 535 zł) pochodziły z wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Pomoc w formie posiłku może być przyznana bezpłatnie, jeżeli dochód osoby nie przekracza 150% kryterium dochodowego, czyli podwyższonego w stosunku do ogólnych zapisów ustawy. Pomoc w formie posiłku jest udzielana ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego, w celu zapewnienia zdrowego żywienia. Dożywianiem zostały objęte także dzieci młodsze oraz uczęszczające do szkół ponadgimnazjalnych.

5) usługi opiekuńcze

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze świadczone w środowisku. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze są zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym. W minionym roku usługi były świadczone, na podstawie zawartej umowy, przez opiekunki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej – Zarząd Rejonowy w Ostródzie.

W 2007 roku pomocy w formie usług opiekuńczych udzielono 155 osobom żyjącym w 140 rodzinach. Koszt świadczenia usług wyniósł 573 298 zł.

6) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających ze schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi specjalistyczne stanowią odpowiednik usług opiekuńczych, przy czym świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. Celem oddziaływań terapeutycznych jest usprawnianie do funkcjonowania w społeczeństwie, pielęgnacja (kontrola farmakoterapii, edukacja lekowa), wspieranie psychologiczno-pedagogiczne i edukacyjno-terapeutyczne. Usługi te mogą być świadczone w miejscu zamieszkania osób wymagających tej formy pomocy oraz w ośrodku wsparcia. Usługi świadczone w środowisku zamieszkania pozwalają na odejście od instytucjonalnej pomocy osobom chorym psychicznie i ułatwiają budowanie systemu wsparcia społecznego dla osób chorych, dają możliwość lepszego poznania ich warunków życiowych, sytuacji rodzinnej, a przez to skutecznego ich wpierania. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są zadaniem zleconym gminie.

W minionym roku na realizację specjalistycznych usług wydatkowano 19 998 zł i skorzystało z nich 17 rodzin, w których żyło 28 osób.

7) domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Jednak umieszczenie w domu pomocy społecznej jest ostatnią formą pomocy stosowaną tylko w przypadku braku możliwości rozwiązywania problemów innymi sposobami.

Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą w kolejności:

- mieszkaniac domy w wysokości 70 % swojego dochodu,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi (jeżeli dochód na osobę jest wyższy od 250 % kryterium dochodowego),
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – do wysokości pełnego kosztu pobytu.

W roku 2007 w domach pomocy społecznej przebywało 15 mieszkańców Ostródy. Łączny koszt poniesiony przez Gminę Miejską Ostróda wyniósł 229 913 zł.

8) sprawienie pogrzebu

Pomoc społeczna obejmuje obowiązek sprawienia pogrzebu w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Sprawienie pogrzebu przysługuje osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, w stosunku do których nie ustalono osób zobowiązanych do sprawienia pogrzebu lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości. Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

W 2007 roku koszty sprawienia pogrzebu dla 6 osób, w tym 1 osoby bezdomnej wyniosły 10 116 zł.

4.1.3. Świadczenia z zakresu zadań własnych gminy

Koszt świadczeń realizowanych w ramach zadań własnych gminy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wynosił ogółem 2 510 167 zł., z czego największe wydatki zostały poniesione na:

- zasiłki celowe, które stanowiły 31% ogółu poniesionych kosztów, tj. kwotę 777 697 zł
- zasiłki okresowe, które stanowiły 24% ogółu poniesionych kosztów, tj. kwotę 612 614 zł

Zasiłki okresowe były przyznawane głównie z powodu bezrobocia – 91% ogólnej kwoty przyznanych zasiłków okresowych, tj. 560 246 zł (jest to kwota o 119 054 zł niższa niż w roku 2006)

- usługi opiekuńcze, które stanowią 23% ogółu poniesionych kosztów, tj. 573 298 zł
- zapewnienie posiłku, który stanowiły 12% ogółu wydatków, tj. kwotę 304 529 zł
- odpłatność gminy za dps-y, które stanowiły 9% ogółu wydatków, tj. kwotę 229 913 zł.

Wykres nr 10: Udział procentowy poszczególnych wydatków w wydatkach własnych gminy:

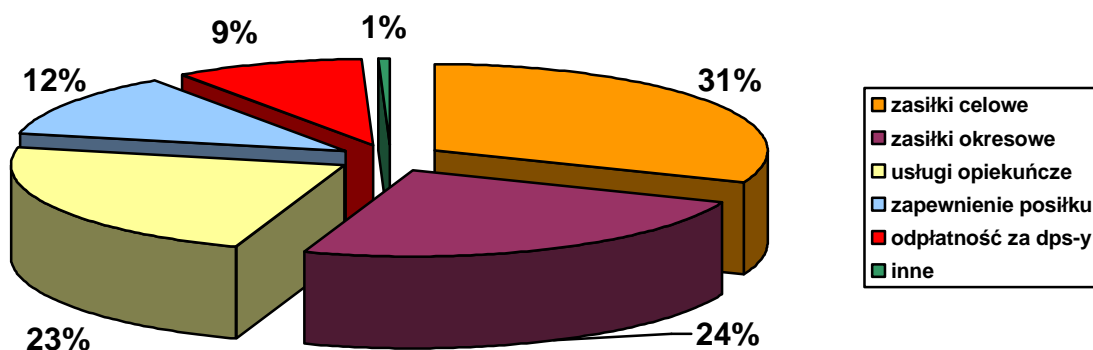

Tabela nr 7: Rodzaje świadczeń i środki finansowe przeznaczane na realizację zadań własnych

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ZASIŁKI ORESOWE - ogółem	775	4 464	612 614	745	2 167
w tym: środki własne	X	X	44	X	X
dotacja	X	X	612 570	X	X
w tym przyznane z powodu: bezrobocia	672	3 904	560 246	649	1 910
długotrwałej choroby	127	456	42 325	123	326
Niepełnosprawności	32	66	6 457	32	99
POSIŁEK	908	101 227	304 529	507	2 012
w tym dla: dzieci	865	98 054	296 344	487	1 969
USŁUGI OPIEKUŃCZE	155	76 165	573 298	140	189
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	1	1	2 000	1	2
SPRAWIENIE POGRZEBU	6	6	10 116	6	7
w tym osobom: bezdomnym	1	1	1 600	1	1
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE - OGÓŁEM	1 364	X	777 697	1 317	3 457
w tym: zasiłki celowe specjalne	155	254	30 852	154	307
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE	X	X	X	1	3
INTERWENCJA KRYZYSOWA	X	X	X	1	1
PRACA SOCJALNA	X	X	X	2 310	5 897
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA DPS-Y	15	165	229 913	15	19

4.1.4. Świadczenia z zakresu zadań zleconych gminie

W 2007 r. zadania zlecone gminie z zakresu pomocy społecznej dotyczyły dwóch rodzajów pomocy: wypłaty zasiłków stałych i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela nr 8: Udzielone świadczenia z zakresu zadań zleconych gminie

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ZASIŁKI STAŁE OGÓŁEM	275	2 723	859 866	269	457
w tym przyznany dla osoby: samotnie gospodarującej	186	1 845	673 743	186	186
pozostającej w rodzinie	89	878	186 123	83	271
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	17	1 115	19 998	17	28

4.2. Dodatki mieszkaniowe

4.2.1. Statystyka ilościowo-wartościowa dodatków mieszkaniowych za 2007 r.

Dotatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71 poz. 734, z późn. zm.)

Podstawowe wymogi uprawniające do otrzymania dodatku mieszkaniowego, które należało spełniać to:

- posiadać tytuł prawny do zajmowanego mieszkania,
- dochód na osobę w gospodarstwie domowym w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie mógł być większy niż:
 - 175 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
 - 125 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym;
- powierzchnia użytkowa mieszkania nie mogła przekraczać dopuszczalnej powierzchni normatywnej, tj.:
 - dla 1 osoby – 35 m²
 - dla 2 osób - 40 m²
 - dla 3 osób - 45 m²
 - dla 4 osób - 55 m²
 - dla 5 osób - 65 m²
 - na każdą kolejną o 5 m² więcej.

Wysokość dodatku stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu a kwotą, którą powinna opłacić osoba ubiegająca się o dodatek z własnych dochodów. Dodatek mieszkaniowy przyznawany był na okresy 6-miesięczne.

W 2007 roku przyjęto i rozpatrzono 1 447 wniosków o dodatek mieszkaniowy.

Liczba wydanych decyzji:

- przyznających - 1 443
- odmownych - 7

Ani jedna osoba w 2007 roku nie odwołała się od wydanych decyzji w sprawie dodatków mieszkaniowych.

Tabela nr 9: Dodatki mieszkaniowe przyznane użytkownikom mieszkań w poszczególnych zasobach mieszkaniowych

Mieszkania w zasobie:	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w zł
Gminnym	3 788	459 509,10
Spółdzielczym	2 221	224 010,76
Wspólnot mieszkaniowych	2 461	240 034,97
Prywatnym	32	2 211,03
Innym	690	84 155,00
RAZEM	9 192	1 009 920,86

Najliczniejszą grupę korzystających z dodatku mieszkaniowego stanowili użytkownicy mieszkań komunalnych. Procentowy udział kwoty dodatków mieszkań komunalnych wyniósł 45,50 % w ogólnej kwocie wypłaconych dodatków.

Tabela nr 10: Ilość wypłaconych dodatków wg wysokości przyznanego świadczenia

Średnia miesięczna wysokość dodatku mieszkaniowego	Ilość wnioskodawców, którym przyznano dodatek mieszkaniowy
do 20 zł	30
20 zł – 40 zł	151
40 zł – 60 zł	226
60 zł – 80 zł	294
80 zł – 100 zł	335
ponad 100 zł	1 196

Wykres nr 11: Porównanie wydatków na dodatki mieszkaniowe w latach 2004-2007

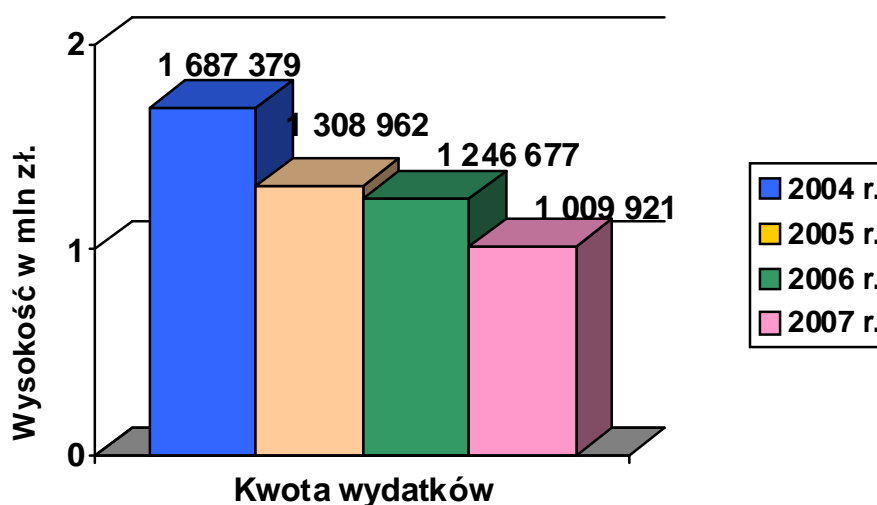
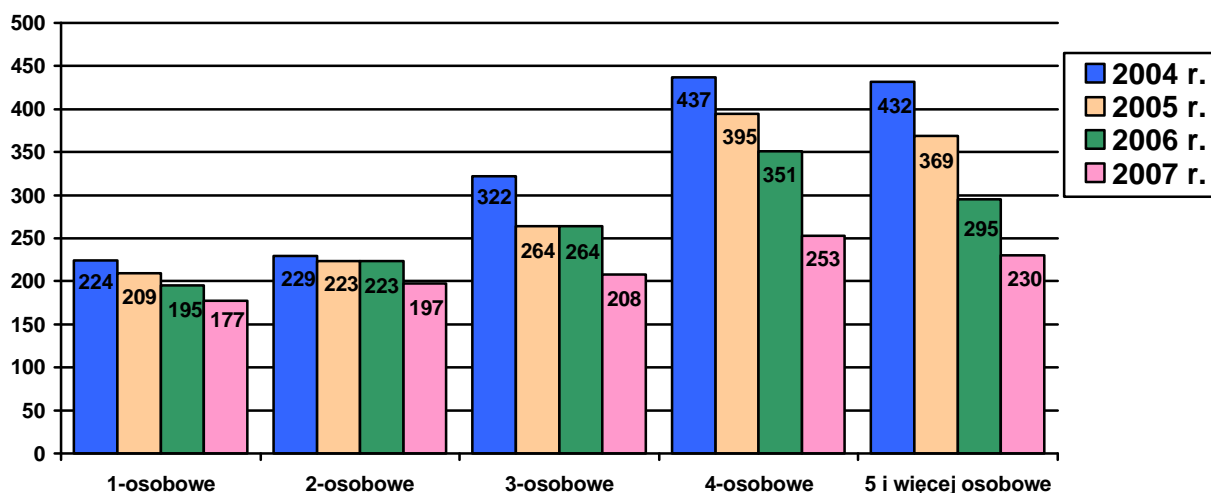

Tabela nr 11: Analiza dodatków mieszkaniowych pod względem struktury gospodarstw domowych

Rodzaj gospodarstwa domowego	Liczba gospodarstw, którym przyznano dodatki
1-osobowe	177
2-osobowe	197
3-osobowe	208
4-osobowe	253
5-osobowe	151
6-osobowe i powyżej	79

Wykres nr 12: Zestawienie liczby gospodarstw korzystających z dodatków mieszkaniowych w latach 2004-2007 z uwzględnieniem składu rodziny

Na podstawie powyższych tabeli i wykresów należy stwierdzić, iż w roku 2007 w porównaniu z poprzednimi latami nastąpił dalszy spadek liczby osób korzystających z dodatków mieszkaniowych, jak również zmniejszeniu uległy środki przeznaczone na wypłatę świadczeń. W roku minionym wydatkowano o 40 % środków mniej niż w roku 2004 oraz o 19 % środków mniej niż w roku 2006.

4.3. Świadczenia rodzinne

4.3.1. Realizacja zasiłków rodzinnych i dodatków oraz świadczeń opiekuńczych

Świadczenia rodzinne są przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz.U. z 2006 r. nr 139, poz. 992 z późn. zm.). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne,
3. zapomoga wypłacana przez gminy, na podst. art. 22 a ww. ustawy – rada gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia ich dziecka,
4. jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka – przysługuje ojcu lub matce albo opiekunowi prawnemu niezależnie od ich dochodów z tytułu urodzenia się żywego dziecka.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się,

jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 504 zł., a w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 583 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje ww. osobom do ukończenia przez dziecko:

- 1) 18 roku życia lub
- 2) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 3) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 1) 48,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) 64,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) 68,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- **urodzenia dziecka** - dodatek przysługuje matce lub ojcu, lub opiekunowi prawnemu dziecka. Dodatek przysługuje również opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka;
- **opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** - dodatek przysługuje osobie uprawnionej, jeżeli dziecko pozostaje pod jej faktyczną opieką, jeżeli ma uprawnienia do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:
 - 24 miesięcy kalendarzowych,
 - 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
 - 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
- **samotnego wychowywania dziecka** - dodatek przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ drugi z rodziców nie żyje lub ojciec dziecka jest nieznan, lub powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone. Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice nie żyją.
- **samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania** – dodatek przysługuje przez okres trzech lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia. Od 1 września 2005 roku świadczenie to nie jest już przyznawane. Dodatek przysługuje tylko osobom, którym wypłacano to świadczenie w pierwszym okresie zasiłkowym, czyli w okresie od 1 maja do 31 sierpnia 2005 roku, i które spełniają warunki do otrzymania dodatku. W roku 2007 ww. dodatek otrzymywało 16 osób;
- **wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej** - przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka lub opiekunowi prawnemu dziecka na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego;
- **kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** - dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:
 - o do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
 - o powyżej 16 roku do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- **rozpoczęcia roku szkolnego** - dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego;
- **podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania** – dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego. Dodatek przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się;

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności;
- w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej.

Do świadczeń opiekuńczych zaliczamy:

- **zasitek pielęgnacyjny** - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z brakiem zdolności do samodzielnej egzystencji.

Zasitek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasitek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia.

- **świadczenie pielęgnacyjne** przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 12, poz. 67) wprowadzona została jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, która przysługuje z tytułu urodzenia się dziecka, niezależnie od uprawnień do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz od dochodu rodziny. Zapomoga przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu dziecka lub opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka). Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1.000 zł przysługuje, jeżeli wniosek o jej wypłatę złoży się w siedzibie tut. Ośrodka w terminie 12 miesięcy od dnia urodzenia dziecka.

Świadczenia rodzinne w ubiegłym roku pobierało 3 100 rodzin. W 2007 roku w sprawie świadczeń rodzinnych wydano 3 545 decyzji, w tym odmownych - 125. Od wydanych decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń rodzinnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego wniosło odwołanie 9 osób.

Tabela nr 12: Rodzaje świadczeń i środki finansowe przeznaczone na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w 2007 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki na świadczenia	Liczba przyznanych świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	2 654 723	43 935
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu: urodzenia dziecka	191 000	191
3.	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	626 009	1 614
4.	Samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	30 760	82
5.	Samotnego wychowywania dziecka	412 124	2 355
6.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	282 040	3 648
7.	Rozpoczęcia roku szkolnego	241 000	2 410
8.	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	25 030	435
9.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	395 920	4 949
10.	Ogółem dodatki do zasiłków rodzinnych	2 203 883	15 684
11.	Zasiłki pielęgnacyjne	2 731 329	17 852
12.	Świadczenia pielęgnacyjne	491 389	1 172
13.	Ogółem świadczenia opiekuńcze	3 222 718	19 024
14.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	325 000	325
15.	RAZEM (w.1+w.10+w.13+w.14)	8 406 324	78 968

Za osobę uprawnioną do świadczenia pielęgnacyjnego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe do czasu uzyskania uprawnień emerytalnych. Nabycie w międzyczasie prawa do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego, renty inwalidzkiej lub renty socjalnej wyklucza dalsze pobieranie tego świadczenia.

Ponadto były odprowadzane składki zdrowotne za osoby, którym ustalono uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego i do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

Tabela nr 13: Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

Rodzaj składki	Wydatki	Liczba osób, którym opłacono składki
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	135 504	89
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	27 990	62

4.3.2. Realizacja zaliczki alimentacyjnej

Zaliczka alimentacyjna jest przyznawana na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 roku o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. z 2005 r. Nr 86, poz.732 z późn. zm.).

Pomoc państwa w postaci zaliczki alimentacyjnej adresowana jest do dzieci uprawnionych do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna, jeżeli dziecko:

1. jest wychowywane przez osobę samotnie wychowującą dziecko;
2. jest wychowywane przez osobę pozostającą w związku małżeńskim z osobą, która przebywa w zakładzie karnym powyżej 3 miesięcy albo jest całkowicie ubezwłasnowolniona;
3. jest osobą uczącą się w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych.

Zaliczka alimentacyjna przysługuje:

- do ukończenia 18 roku życia,
- do ukończenia 24 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej.

Zaliczka przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 583 zł.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości zaliczek wypłaconych osobie uprawnionej, powiększonej o 5%.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie w 2007 roku wydał decyzje:

- przyznające – 722,
- odmowne – 15.

Od wydanych decyzji w sprawie zaliczki alimentacyjnej do Samorządowego Kolegium Odwoławczego odwołało się 5 osób.

Tabela nr 14: Środki przeznaczone na wypłatę zaliczki alimentacyjnej i liczba przyznanych świadczeń

Wyszczególnienie	Kwoty w zł	Liczba zaliczek alimentacyjnych dla osób uprawnionych
Wypłacone zaliczki alimentacyjne	1 034 625	5 498
Zaliczki alimentacyjne zwrócone przez dłużników alimentacyjnych	45 286	

4.4. Ośrodki wsparcia

Usługi świadczone przez ośrodek wsparcia umożliwiają osobom starszym i osobom z zaburzeniami psychicznymi zaspokojenie bardzo ważnej potrzeby kontaktu i integracji społecznej, bez ostatecznego zerwania więzi z rodziną i środowiskiem lokalnym. Otrzymują jednocześnie wsparcie specjalistów, przede wszystkim rehabilitację społeczną i usprawniającą. W strukturze MOPS pozostają następujące jednostki tego typu: Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Miejski Dom Dziennego Pobytu „Otwarte drzwi”.

4.4.1. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi

Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi jest jednostką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, prowadzoną jako zadanie zlecone Gminie Miejskiej Ostróda. ŚDS jest placówką lokalną dziennego pobytu przeznaczoną dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które nie wymagają leczenia szpitalnego bądź opieki stacjonarnej. Korzystanie z dziennego pobytu jest odpłatne zgodnie z zasadami określonymi w Uchwale Nr XXXIV/263/2005 Rady Miejskiej w Ostródzie z dnia 16 lutego 2005 roku.

Celem Środowiskowego Domu Samopomocy jest:

- rozwijanie własnych umiejętności,
- przywracanie zdolności do samoopieki,
- realizacja potrzeb estetycznych i kulturalnych,
- rehabilitacja społeczna i zawodowa,
- zapewnienie prawidłowej organizacji czasu wolnego, integracji ze środowiskiem,
- zabezpieczenie posiłków,
- organizacja stałej współpracy z rodzinami podopiecznych,
- pomoc w uzyskaniu właściwej pomocy socjalnej,
- otwarta działalność Domu na rzecz środowiska miasta Ostróda.

Środowiskowy Dom Samopomocy realizuje następujące zadania:

- zapobiegania społecznej izolacji chorych,
- podtrzymywania efektów terapeutycznych, zapobieganie Nowrotom choroby przez stosowanie odpowiednich działań i realizację zaleceń lekarza,
- integracja osób chorych ze środowiskiem lokalnym,
- zdobywanie nowych umiejętności,
- rozwijanie własnych zainteresowań i samorealizację,
- świadczenie opieki socjalnej.

Cele i zadania pracownicy Domu realizują poprzez różnego rodzaju treningi. W Środowiskowym Domu Samopomocy prowadzone są zajęcia terapeutyczne w następujących pracowniach:

- kulinarniej,
- komputerowej,
- technicznej,
- plastycznej i wikliniarskiej,
- muzycznej,
- rękodzieła,
- sportowej,
- rehabilitacyjnej.

Zajęcia w poszczególnych pracowniach są dostosowywane do możliwości i zainteresowań uczestników. Pracownicy prowadzą również konsultacje indywidualne z podopiecznymi i ich rodzinami. W programie znajduje się również wykonywanie codziennych czynności domowych i utrwalanie już zdobytych umiejętności.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy biorą udział w życiu kulturalnym miasta, zwiedzają wystawy, biorą udział w spektaklach, przyjmują gości z zewnątrz.

Program pracy na rok 2007 zakładał stworzenie osobom przebywającym w Domu bezpiecznych warunków pobytu, dobrej atmosfery, umożliwiającej rozwój ich osobowości i w miarę możliwości ich samodzielności.

4.4.2. Miejski Dom Dziennego Pobytu

Miejski Dom Dziennego Pobytu w Ostródzie jest ośrodkiem wsparcia dla osób starszych i niesprawnych psychofizycznie o zasięgu lokalnym, działającym w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie. Ludzie w podeszłym wieku – chorzy, postrzegani są przez społeczeństwo wyłącznie jako bierni odbiorcy świadczonego wsparcia. Dlatego też, codzienna działalność ośrodka zmierza do aktywizowania seniorów, poprzez włączanie ich do życia kulturalno – społecznego. Dzieje się to w oparciu o możliwości zdrowotne podopiecznych.

W roku 2007 Miejski Dom realizując założone cele współpracował m.in. z następującymi placówkami kulturalno – oświatowymi i instytucjami:

- Warmińsko – Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Ostródzie,
- Przedszkole Niepubliczne „Remiś”,
- Galeria Sztuki w Ostródzie,
- Centrum Kultury w Ostródzie,
- Warmińsko – Mazurskie Stowarzyszenie Ludzi Niepełnosprawnych „Alfa”,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Ostródzie.

W 2007 roku zorganizowano m.in.:

1. wycieczki:
 - wyjazd seniorów wraz z podopiecznymi ŚDS do Krakowa,
 - wyjazd do Stegny nad morze,
 - rejs statkiem po kanale ostródzko-elbląskim,
 - wyjazd do kina w Olsztynie na film pt. „Katyń”,
2. wystawy prezentujące twórczość seniorów:
 - udział w konkursie „Papierowa bombka” organizowanym przez Centrum Kultury w Ostródzie,
 - wystawa w Warmińsko – Mazurskiej Bibliotece Pedagogicznej w Ostródzie Pt. „Wiosenne Impresje”,
 - prezentacja prac w Galerii Ostródzkiego Zamku,
3. spotkania, imprezy integracyjne i okolicznościowe:
 - przedstawienie z okazji Dnia Babci i Dziadka połączone z „Jasełkami”,
 - zabawa karnawałowo – walentynkowa,
 - śniadanie wielkanocne,
 - obchody Dnia Seniora w restauracji „Pod ostródzkim smokiem”,

- zabawa andrzejkowa,
- spotkanie wigilijne,
- obchody imienin/urodzin uczestników.

Działania podejmowane w „klubie” mają na celu wydobywanie potencjału drzemiącego w ludziach starszych – ich uzdolnień i zainteresowań. Organizowana terapia zajęciowa łączy ze sobą przyjemne spędzanie wolnego czasu z jej pożytecznym wpływem na zdrowie psychiczne i fizyczne. Dlatego też – w Domu Dziennego Pobytu – dąży się do tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi zainteresowań własnych seniorów.

Uczestnicy podczas różnorodnych zajęć zdobywają nowe doświadczenia, nawiązują znajomości – odnawiając kontakty międzyludzkie.

Wszystko to wpływa na poprawę samopoczucia, zapobiega poczuciu osamotnienia, a także nadaje nowe treści „jesieni życia”.

5. Inne działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2007 r.

5.1. Działania na rzecz społeczności romskiej

Romowie są specyficzną grupą odbiorców świadczeń ze względu na ich odmienność kulturową. Zatem standardowe działania nie przynoszą pożądaney poprawy położenia osób tej mniejszości etnicznej.

W roku 2007 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie uzyskał dotację w wys. 23 200 zł na realizację projektu „Dziecko romskie w Integracyjnej Świetlicy Środowiskowej”. Środki zostały przyznane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach Programu na Rzecz Społeczności Romskiej w Polsce. Działania podejmowane w ramach Świetlicy w 2007 roku były kontynuacją zadań realizowanych w latach poprzednich, bowiem placówka funkcjonuje już czwarty rok. Celem działalności Świetlicy jest przede wszystkim zapewnienie dzieciom możliwości konstruktywnego spędzania wolnego czasu oraz wszechstronnego rozwoju w sferze intelektualnej, poznawczej, estetycznej, manualnej, muzycznej. Z uwagi na integracyjny charakter Świetlicy wiele czasu poświęcano kształtowaniu u dzieci postaw wzajemnej tolerancji.

W ubiegłym roku w zajęciach placówki regularnie uczestniczyło 27 dzieci, w tym 16 narodowości romskiej i 11 nie-romskiej, 17 chłopców i 10 dziewczynek, w wieku od 6 do 15 lat. Ponadto była grupa około 10 dzieci, które na Świetlicę uczęszczały nieregularnie. Zajęcia w Świetlicy odbywały się trzy razy w tygodniu, a prowadzone były przez instruktorów zajęć muzycznych i tanecznych przy pomocy pracowników socjalnych tut. Ośrodka. W ramach placówki prowadzone były: zajęcia reedukacyjne, zajęcia rozwijające zdolności manualne, plastyczne, zajęcia rytmiczne i taneczne, zajęcia muzyczne, zabawy rozwijające sprawność ruchową oraz zajęcia poświęcone dwukulturowości uczestników zajęć. Dzieci mają również do dyspozycji komputer oraz gry i zabawy edukacyjne. Bardzo ważnymi dla dzieci wydarzeniami okazały się wycieczka do Trójmiasta i zabawa choinkowa.

Podejmowane w ramach Świetlicy działania mają charakter długofalowy i stanowią początek procesu integracji Romów ze środowiskiem lokalnym, ze społecznością nie-romską. Już w chwili obecnej można mówić o pewnych wymiernych efektach realizowanej pracy. Rezultatem realizacji zadania jest przede wszystkim regularne uczestnictwo w zajęciach dzieci i ich ogromne zaangażowanie. Zauważa się stopniowe

przełamywanie niechęci romskich rodziców do edukacji ich dzieci oraz wzrost znaczenia nauki szkolnej i poziomu wykształcenia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie podejmowanych działań na rzecz społeczności romskiej współpracuje z organizacjami pozarządowymi, skupiającymi także przedstawicieli narodowości romskiej, szkołami, Centrum Kultury w Ostródzie oraz lokalnymi środkami masowego przekazu.

Przykładem takiej współpracy z organizacją pozarządową było zorganizowanie imprezy kulturalnej p.n. „Dzień Kultury Romskiej”. Głównym organizatorem imprezy było Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Społecznej, które w ramach Programu na rzecz społeczności romskiej pozyskało środki na realizację zadania. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej był głównym partnerem projektu.

Impreza odbyła się dnia 15 września 2007 roku w hali widowiskowo-sportowej Ostródzkiego Centrum Sportu i Rekreacji, i miała charakter otwarty. Na scenie wystąpili m.in. Don Vasył Junior, Adriano Dior i Baro Dron. Celem projektu było promowanie bogatej kultury Romów, a poprzez to zmiana postrzegania społeczności romskiej i przełamanie wzajemnych uprzedzeń.

5.2. Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem

17 października 2007 roku na całym świecie obchodzony był 20 Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem. Celem Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem jest zwrócenie uwagi opinii publicznej na problem ubóstwa i zachęcenie ludzi do wsparcia osób potrzebujących pomocy. Polskie obchody tego szczególnego Dnia miały również stanowić wyraz solidarności i wsparcia dla tych, których dotyka ubóstwo.

W Ostródzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, przy znaczącym udziale Grupy Teatralnej „Zmysł” i młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego im. J. Bażyńskiego, zorganizował akcję informacyjną prezentującą problem ubóstwa pod hasłem przewodnim „Dużo robimy osobno, zrobimy jeszcze więcej wspólnie”. Wzdłuż ulicy Czarnieckiego ustawiono sztalugi, a na nich napisy, np.: jestem głodny, jestem nieuleczalnie chory, jestem bezdomny, jestem sierotą, jestem bezdomny, obok stały osoby utożsamiane z poszczególnymi postaciami. Młodzież rozdawała ulotki opisujące różne aspekty zjawiska ubóstwa, których było 15 rodzajów w różnych kolorach. W sumie w ciągu 2-godzinnej akcji rozdano 7 500 tysięcy ulotek.

5.3. Zbiórki Żywności

Od kilku lat Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej koordynuje na terenie naszego miasta organizowane we współpracy z Bankiem Żywności w Olsztynie zbiórki żywności. W roku 2007 odbyły się trzy takie zbiórki:

- Wielkanocna Zbiórka Żywności w dniach 23 marca – 25 marca;
- zbiórka żywności „Podziel się posiłkiem” w dniach 28 – 29 września;
- Świąteczna Zbiórka Żywności w dniach 30 listopada – 2 grudnia.

Podczas pierwszej z ww. zbiórek zebrano 549 kg żywności, podczas drugiej – 843,5 kg oraz podczas zbiórki przed świętami Bożego Narodzenia – 1 094,3 kg. Pozyskane w ten sposób artykuły spożywcze trafiły do dzieci ze świetlicy środowiskowej działającej przy tut. Ośrodku oraz naszych podopiecznych – paczki żywnościowe otrzymało łącznie 215 rodzin. Przy organizacji obydwu zbiórek pomocy udzielała młodzież z Liceum Ogólnokształcącego nr 1 im. Jana Bażyńskiego i Zespołu Szkół Zawodowych im. Sandora Petöfi.

5.4. Prace społecznie użyteczne

Uchwałą nr IX/151/2007 Rady Miejskiej w Ostródzie z dnia 23 kwietnia 2007 roku został przyjęty Miejski Program Prac Społecznie Użytecznych na lata 2007-2008. Jest on skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Głównym celem programu jest zapewnienie zatrudnionym osobom wynagrodzenia za prace wykonywane na rzecz społeczności lokalnych. Ponadto ważną ideą prac społecznie użytecznych jest zwiększenie aktywności społecznej osób długotrwale bezrobotnych.

W 2007 roku 91 długotrwale bezrobotnych mieszkańców Ostródy skorzystało z możliwości czasowego zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych, w tym 34 osoby uczestniczyły w programie przez pełne 10 miesięcy. Zatrudnione w ten sposób osoby wykonywały proste prace w miejscu swego zamieszkania oraz w jednostkach gminnych. Prace te obejmowały m.in. utrzymanie zieleni, oczyszczanie nabrzeży jezior, sprzątanie chodników i poboczy dróg, likwidowanie dzikich wysypisk, malowanie, odśnieżanie, wykonywanie drobnych prac remontowych i konserwatorskich, pomoc kuchenna i szatniarska. Bezrobotni zobowiązani byli do przepracowania 10 godzin w tygodniu, za co każdy otrzymywał średnio po 250 – 260 złotych miesięcznie. Na realizację programu w ubiegłym roku ze środków własnych wydatkowano kwotę 52 656 zł.

Miejski Program Prac Społecznie Użytecznych spotyka się z pozytywnym odbiorem nie tylko ze strony samych bezrobotnych, ale również uczestniczących w przedsięwzięciu instytucji i organizacji pozarządowych. Wymiernym efektem realizacji programu było podjęcie zatrudnienia przez 13 osób, w tym na umowę o pracę na czas nieokreślony przez 8 osób.

5.5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami

Pracownicy Ośrodka w toku codziennych działań podejmują współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami w ramach pracy socjalnej prowadzonej z osobą/rodziną. Najczęściej wskazywane przez pracowników MOPS placówki, z którymi podejmowana jest regularna współpraca, to:

- **w zakresie wskazywania możliwości uzyskania pomocy rzeczowej**
 - Polski Komitet Pomocy Społecznej
 - Polski Czerwony Krzyż
 - szkoły
 - Stacja Socjalna JOHANNITER
- **w zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych**
 - Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy
 - poradnie psychologiczno - pedagogiczne
 - kuratorzy
 - Policja
 - straż miejska
 - prokuratura
 - wydział rodzinny i nieletnich sądu rejonowego
 - placówki opiekuńcze
 - szkoły

- **w zakresie rozwiązywania spraw mieszkaniowych**
 - spółdzielnia mieszkaniowa
 - Miejska Administracja Budynków Komunalnych
 - administracje nieruchomości o różnych formach własności
- **w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień**
 - Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - placówki opieki zdrowotnej i leczenia uzależnień
- **w zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia**
 - Powiatowy Urząd Pracy
 - Centrum Integracji Społecznej prowadzony przez PKPS-ZR w Ostródzie
 - lokalne zakłady pracy
- **w zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym**
 - lekarze rodzinni
 - pielęgniarki środowiskowe
 - placówki opieki zdrowotnej
 - Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Ludzi Niepełnosprawnych „Alfa”
 - Zakład Ubezpieczeń Społecznych
 - klub seniora
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
 - Stacja Socjalna JOHANNITER

5.6. Współpraca z mediami

Celem upowszechnienia i udostępnienia możliwości korzystania z pomocy oferowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie, w 2007 roku na bieżąco przekazywano środkom masowego przekazu informacje dotyczące form świadczonej przez Ośrodek pomocy, zasad jej przyznawania oraz istotnych dla świadczeniobiorców zmian przepisów. Na podstawie przekazanych materiałów, w lokalnej telewizji i prasie ukazywały się komunikaty, informacje oraz artykuły dotyczące pomocy społecznej, w tym również bieżące informacje odnośnie pojawiających się inicjatyw skutkujących dla określonych grup odbiorców powstawaniem uprawnień do korzystania z pomocy społecznej.

Tematy, które spotkały się ze szczególnym zainteresowaniem środków masowego przekazu w minionym roku dotyczyły m.in.:

- formy i rodzaju udzielanej pomocy i wsparcia dla osób i rodzin,
- działań MOPS w okresach okołoswiątecznych na rzecz podopiecznych, np. organizowanych zbiórek żywności, zabawy choinkowej dla dzieci,
- działań podejmowanych w ramach Miejskiego Programu na Rzecz Społeczności Romskiej,
- akcji podejmowanych na rzecz lokalnej społeczności, np. pomoc w dowiezieniu na wybory, pomoc w wymianie dowodów osobistych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził w szczególności współpracę z Gazetą Ostródzką, Radiem Mazury i Telewizją Ostróda. Wszystkie informacje o charakterze urzędowym zamieszczane są także w BIP Urzędu Miejskiego w Ostródzie.